

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (nionde avdelningen)

den 28 april 2022 *

”Begäran om förhandsavgörande – Gemensam jordbrukspolitik – System för direktstöd – Förordning (EU) nr 1306/2013 – Utbetalning till stödmottagare – Artikel 75 – Tidsfrist för utbetalning – Iakttagande – Föreligger inte – Tyst avslag på stödansökan”

I de förenade målen C-160/21 och C-217/21,

angående beslut att begära förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, från Administrativen sad Veliko Tarnovo (Förvaltningsdomstolen i Veliko Tarnovo, Bulgarien), av den 10 februari 2021 respektive den 19 februari 2021, som inkom till domstolen den 10 mars 2021 respektive den 6 april 2021, i målen

”**Nikopolis AD Istrum 2010**” EOOD (C-160/21)

”**Agro – eko 2013**” EOOD (C-217/21)

mot

Izpalnitelen direktor na Darzhaven fond ”Zemedelie”,

meddelar

DOMSTOLEN (nionde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden S. Rodin samt domarna J.-C. Bonichot och O. Spineanu-Matei (referent),

generaladvokat: P. Pikamäe,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Tjeckiens regering, genom M. Smolek, J. Pavliš och J. Vlácil, samtliga i egenskap av ombud,
- Österrikes regering, genom J. Schmoll och V.-S. Strasser, båda i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: bulgariska.

– Europeiska kommissionen, genom M. Kaduczak och G. Koleva, båda i egenskap av ombud,
med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till
avgörande,

följande

Dom

- 1 Respektive begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 75.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 av den 17 december 2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008 (EUT L 347, 2013, s. 549, och rättelse i EUT L 130, 2013, s. 13), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2017/2393 av den 13 december 2017 (EUT L 350, 2017, s. 15) (nedan kallad förordning nr 1306/2013).
- 2 Respektive begäran har framställts i mål mellan, å ena sidan, "Nikopolis AD Istrum" EOOD (nedan kallat Nikopolis) och "Agro – eko 2013" EOOD (nedan kallat Agro – EKO), handelsbolag inom jordbruksproduktion som är registrerade som jordbrukare, och, å andra sidan, Izpalnitelen direktor na Darzhaven fond "Zemedelie" (verkställande direktör för den nationella jordbruksfonden – utbetalande organ) (nedan kallad Direktor). Målen rör ansökningar om finansieringsstöd inom ramen för Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik, avseende regleringsåren 2018 och 2019.

Tillämpliga bestämmelser

Förordning nr 1306/2013

- 3 Skäl 27 i förordning nr 1306/2013 har följande lydelse:

"(27) Det är viktigt att unionsstödet betalas ut till stödmottagarna i tid, så att de kan använda det på ett effektivt sätt. Om medlemsstaterna inte iakttar de tidsfrister som fastställs i unionsrätten kan allvarliga problem uppstå för stödmottagarna, och det kan också äventyra årsplaneringen av unionsbudgeten. Därför bör utgifter som har betalats sedan tidsfristen löpt ut uteslutas från unionsfinansiering. Proportionalitetsprincipen som fastställs i [rådets förordning (EG) nr 1290/2005 av den 21 juni 2005 om finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitiken (EUT L 209, 2005, s. 1)] bör upprätthållas och gälla för båda fonderna. För att iaktta proportionalitetsprincipen bör kommissionen dock kunna fastställa bestämmelser om undantag från denna generella regel."
- 4 I artikel 40 i förordning nr 1306/2013, med rubriken "Iakttagande av betalningsfrister", föreskrivs följande:

"När unionsrätten anger tidsfrister för betalning ska alla utbetalningar som görs av de utbetalande organen till stödmottagarna, före tidigast möjliga betalningsdatum och efter sista möjliga betalningsdatum, betraktas som ej berättigande till unionsfinansiering, utom i de fall, på de villkor och inom de gränser som fastställs med beaktande av proportionalitetsprincipen."

För att se till att utgifter som betalas ut före första möjliga betalningsdatum eller efter sista möjliga betalningsdatum blir berättigade till unionsfinansiering samtidigt som man begränsar de finansiella verkningarna av detta ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 115 genom undantag från regeln i första stycket.”

- 5 I artikel 58 i förordningen, med rubriken ”Skydd av unionens ekonomiska intressen”, föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna ska, inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken, anta de lagar och andra författningar och vidta alla andra åtgärder som behövs för att säkerställa ett effektivt skydd för unionens ekonomiska intressen och särskilt för att

- a) försäkra sig om att de insatser som finansieras genom fonderna är lagliga och genomförs korrekt,
- b) säkerställa effektivt skydd mot bedrägeri, i synnerhet i områden med högre risknivå, och som kommer att fungera som avskräckande medel, med beaktande av åtgärdernas kostnader och fördelar samt även att de är proportionella,
- c) förebygga, upptäcka och korrigerar oegentligheter och bedrägerier,
- d) tillämpa sanktioner som är effektiva, avskräckande och proportionella i enlighet med unionsrätten eller, om detta inte är möjligt, nationell rätt, och väcka talan, om så behövs,
- e) driva in felaktiga utbetalningar samt ränta, och väcka talan om så behövs.

2. Medlemsstaterna ska inrätta effektiva förvaltnings- och kontrollsystem för att försäkra sig om att lagstiftningen som styr unionens stödordningar följs i syfte att minimera risken för ekonomisk förlust för unionen.

...”

- 6 I artikel 74.1 i förordningen, med rubriken ”Kontroll av villkoren för stödberättigande och minskningar”, föreskrivs följande:

”I enlighet med artikel 59 ska medlemsstaterna via de utbetalande organen eller av organ som de bemyndigat att agera på dess vägnar utföra administrativa kontroller av stödansökningarna för att verifiera att villkoren för stödberättigande är uppfyllda. Dessa kontroller ska kompletteras med kontroller på plats.”

- 7 Artikel 75 i samma förordning, med rubriken ”Utbetalning till stödmottagare”, har följande lydelse:

”1. Utbetalningarna enligt de stödordningar och stödåtgärder som avses i artikel 67.2 ska göras under perioden från och med den 1 december till och med den 30 juni påföljande kalenderår.

Utbetalningarna ska göras i högst två delbetalningar under denna period.

Trots vad som sägs i första och andra styckena i denna punkt, får medlemsstaterna

- a) före den 1 december men inte före den 16 oktober, betala ut förskott på upp till 50 % när det gäller direktstöd,
- b) före den 1 december betala ut förskott på upp till 75 % när det gäller stöd som har beviljats inom landsbygdsutveckling enligt artikel 67.2.

När det gäller stöd som har beviljats inom ramen för landsbygdsutveckling enligt artikel 67.2, ska första och andra styckena i denna punkt tillämpas när det gäller stödansökningar eller stödanspråk som lämnas in från och med ansökningsåret 2019.

2. Inga utbetalningar enligt punkt 1 ska göras förrän medlemsstaterna har avslutat kontrollerna av om stödvillkoren uppfylls i enlighet med artikel 74.

Genom undantag från första stycket får förskott för stöd som beviljas inom ramen för landsbygdsutveckling enligt artikel 67.2 betalas ut efter det att de administrativa kontrollerna enligt artikel 59.1 har slutförts.

3. I en nödsituation ska kommissionen anta genomförandeakter som är både nödvändiga och berättigade för att lösa specifika problem med tillämpningen av denna artikel. Sådana genomförandeakter kan avvika från punkterna 1 och 2, men endast i den utsträckning och under den period som det är absolut nödvändigt.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 116.3.”

Delegerad förordning (EU) nr 907/2014

- 8 Skäl 4 i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 907/2014 av den 11 mars 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, avslutande av räkenskaper, säkerheter och användning av euron (EUT L 255, 2014, s. 18), i dess lydelse enligt kommissionens delegerade förordning (EU) 2018/967 av den 26 april 2018 (EUT L 174, 2018, s. 2) (nedan kallad delegerad förordning nr 907/2014), har följande lydelse:

”När det gäller Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) omfattar unionens jordbrukslagstiftning frister för medlemsstaternas utbetalningar till stödmottagarna, vilka måste följas av medlemsstaterna. Utbetalningar som görs efter fristen ska betraktas som ej berättigade till unionsfinansiering och kan därför inte ersättas av kommissionen, i enlighet med artikel 40 i [förordning nr 1306/2013]. En analys av medlemsstaternas försenade utbetalningar av stöd visar att ett antal betalningsförseningar beror på att medlemsstaterna utfört ytterligare kontroller på grund av tvistiga anspråk, överklaganden eller andra nationella rättsliga förfaranden. I enlighet med proportionalitetsprincipen bör man fastställa ett fast utgiftstak inom vilket inga avdrag på de månatliga utbetalningarna görs i dessa fall. Om denna marginal överskrids bör det, för att de finansiella verkningarna ska stå i proportion till förseningen, fastställas att kommissionen proportionellt får sätta ned unionsfinansieringen i förhållande till förseningens varaktighet. Utbetalning av stöd före det första möjliga betalningsdatum som fastställs i unionens jordbrukslagstiftning kan inte motiveras av samma skäl som utbetalningar efter sista möjliga betalningsdatum. Därför bör inga bestämmelser om proportionella avdrag fastställas för denna typ av tidiga utbetalningar. Undantag bör dock göras när unionens jordbrukslagstiftning tillåter utbetalning av förskott upp till ett visst maxbelopp.”

- 9 I artikel 5.1 i delegerad förordning nr 907/2014, med rubriken ”Bristande efterlevnad av sista möjliga betalningsdatum vad gäller Europeiska garantifonden för jordbruket”, föreskrivs följande:
- ”När det gäller Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) ska utgifter som betalas ut efter sista möjliga betalningsdatum ge rätt till unionsfinansiering på de villkor som anges i punkterna 2–6 i den här artikeln, enligt de undantag som avses i artikel 40 första stycket i förordning (EU) nr 1306/2013 och i enlighet med proportionalitetsprincipen.”
- 10 I artikel 5a.1 i delegerad förordning nr 907/2014, med rubriken ”Bristande efterlevnad av sista möjliga betalningsdatum vad gäller Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling”, föreskrivs följande:
- ”När det gäller Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling ska utgifter som betalas ut efter sista möjliga betalningsdatum ge rätt till unionsfinansiering på de villkor som anges i punkterna 2–6 i denna artikel, enligt de undantag som avses i artikel 40 första stycket i förordning (EU) nr 1306/2013 och i enlighet med proportionalitetsprincipen.”

Genomförandeförordning (EU) nr 809/2014

- 11 I artikel 24 i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 809/2014 av den 17 juli 2014 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet, landsbygdsutvecklingsåtgärder och tvärvillkor (EUT L 227, 2014, s. 69), i dess lydelse enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/746 av den 18 maj 2018 (EUT L 125, 2018, s. 1) (nedan kallad genomförandeförordning nr 809/2014), med rubriken ”Allmänna principer”, föreskrivs följande:
- ”1. De administrativa kontroller och kontroller på plats som föreskrivs i denna förordning ska göras på ett sådant sätt att det är möjligt att effektivt kontrollera följande:
- a) Att den information som ges i direktstödsansökningar, ansökningar om landsbygdsutvecklingsstöd, stödanspråk och andra deklarationer är korrekt och fullständig.
 - b) Att samtliga stödvillkor, åtaganden och andra skyldigheter inom det aktuella direktstödsystemet och/eller landsbygdsutvecklingsåtgärden efterlevs, samt kontroll av att de villkor efterlevs enligt vilka direktstöd, landsbygdsutvecklingsstöd och undantag från skyldigheterna beviljas.
 - c) Att de villkor och normer som gäller för tvärvillkoren efterlevs.
2. Medlemsstaterna ska se till att samtliga tillämpliga villkor enligt unionslagstiftningen eller relevant nationell lagstiftning och dokument som innehåller genomförandebestämmelser samt enligt landsbygdsutvecklingsprogrammet kan kontrolleras med hjälp av ett antal verifierbara indikatorer som medlemsstaterna ska fastställa.
3. Resultaten av de administrativa kontrollerna och kontrollerna på plats ska bedömas för att man ska kunna fastställa om något av de problem man stött på skulle kunna leda till risker för liknande verksamheter, stödmottagare eller organ. Bedömningen ska också leda till att man kan identifiera orsakerna till att sådana situationer uppstått, samt vilka ytterligare undersökningar och korrigerande eller förebyggande åtgärder som krävs.

4. Den behöriga myndigheten ska utföra fysiska kontroller på plats i de fall då tolkningen av ortofoton (satellit- eller flygbilder) eller andra relevanta bevis, inklusive bevis som stödmottagaren lämnat på den behöriga myndighetens begäran, inte ger resultat som möjliggör slutgiltiga slutsatser på ett sätt som tillfredsställer den behöriga myndigheten avseende stödberättigandet eller, i tillämpliga fall, inte ger korrekt storlek på den areal som är föremål för administrativa kontroller eller kontroller på plats.
5. Detta kapitel ska också tillämpas på alla kontroller som genomförs i enlighet med denna förordning och utan att det påverkar de särskilda regler som anges i avdelning IV och V. Punkt 3 ska dock inte gälla för avdelning V.”
- 12 I artikel 25 i genomförandeförordning nr 809/2014, med rubriken ”Förhandsanmälan av kontroller på plats”, föreskrivs följande:

”Kontroller på plats får förhandsanmälas på villkor att detta inte påverka[r] kontrollernas syfte och gör dem mindre effektiva. Förhandsanmälan ska göras så sent som möjligt och får inte göras mer än 14 dagar i förväg.

För kontroller på plats som avser ansökningar om djurbidrag eller stödanspråk inom djurrelaterat landsbygdsutvecklingsstöd eller åtaganden som anmälts i enlighet med artikel 14a.5 får förhandsanmälan inte göras tidigare än 48 timmar i förväg, utom i väl motiverade fall. I de fall där den lagstiftning som gäller för de rättsakter och normer som rör tvärvillkor kräver att kontrollerna på plats ska vara oanmälda ska dessa bestämmelser dessutom även gälla för kontroller på plats som avser tvärvillkor.”

Målen vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

Mål C-160/21

- 13 Nikopolis är ett bulgariskt handelsbolag inom jordbruksproduktion som är registrerat som jordbrukare.
- 14 Bolaget lämnade in en ansökan om stöd för regleringsåret 2019 inom ramen för programmet för landsbygdsutveckling för åren 2014–2020, avseende åtta olika stödsystem. Ansökan åtföljdes av föreskrivna handlingar och automatiska kontroller av bolagets uppgifter genomfördes.
- 15 Vid en kontroll på plats som utfördes mellan den 18 och den 21 november 2019 och som avsåg en del av de skiften som Nikopolis drev, konstaterades det att de lagstadgade kraven hade iakttagits. Den 23 oktober 2019 genomförde direktsiya ”Technicheski inspektorat” na Darzhaven fond ”Zemedelie” (teknisk kontrollmyndighet vid den nationella jordbruksfonden) en kontroll av tvärvillkoren på plats, under vilken det inte heller konstaterades några oegentligheter. Enligt en kontrollrapport avseende arealerna, som upprättats av en expert vid den regionala tekniska inspektionen i Veliko Tarnovo, visade kontrollerna på plats av samtliga arealer för vilka stöd söktes, vilka genomfördes mellan den 16 september 2019 och den 31 oktober 2019, att det endast fanns ett jordbruksskifte på 0,51 hektar som inte gav rätt till stöd.
- 16 Genom skrivelse av den 25 november 2019 underrättade Izpalnitelna Agentsiya ”Sertifikatsionen odit na sredstvata ot evropeyskite zemedelski fondove” (Genomförandeorganet ”Attesteringsgranskning av medel från europeiska jordbruksfonder”) Direktor om att kontroller

hade utförts på uppfödningsanläggningar, däribland Nikopolisuppfödning, och att resultaten av dessa kontroller visade att det fanns tecken på bedrägeri, vilket föranledde behov av en kompletterande översyn. På grundval av denna skrivelse skickade Direktör den 3 december 2019 ett meddelande enligt vilket handläggningen av de ansökningar som avsågs i skrivelsen skulle upphävas.

- 17 Den 6 augusti 2020 ingav Nikopolis en ansökan om utbetalning till Direktör avseende den ansökan om stöd som avses i punkt 14 i förevarande dom. Genom skrivelse av den 14 augusti 2020 svarade Direktör att handläggningen av stödansökningarna för regleringsåret 2019 inom ramen för programmet för landsbygdsutveckling för åren 2014–2020 ännu inte hade avslutats och att denna stödansökan var föremål för en kompletterande kontroll. Därvid angav Direktör uttryckligen att denna skrivelse inte utgjorde en individuell administrativ rättsakt.
- 18 Nikopolis ansåg att den omständigheten att Direktör inte hade prövat nämnda stödansökan inom den lagstadgade fristen utgjorde ett beslut om tyst avslag på ansökan och överklagade därför detta beslut till Administrativen sad Veliko Tarnovo (Förvaltningsdomstolen i Veliko Tarnovo, Bulgarien), som är den hänskjutande domstolen.

Mål C-217/21

- 19 Agro – eko är ett bulgariskt handelsbolag inom jordbruksproduktion som är registrerat som jordbrukare.
- 20 Detta bolag lämnade in en ansökan om stöd för regleringsåret 2018 inom ramen för programmet för landsbygdsutveckling för åren 2014–2020, enligt tolv olika stödordningar, däribland åtgärd 10 ”Miljö- och klimatvänligt jordbruk”. Ansökan åtföljdes av föreskrivna handlingar och automatiska kontroller av bolagets uppgifter genomfördes.
- 21 Vid kontroller på plats av en del av de skiften som bedrivs av Agro – eko konstaterades att villkoren för att beviljas stöd var uppfyllda.
- 22 Agro – eko erhöll betalning avseende de berörda systemen och åtgärderna, med undantag för det stöd som avsåg åtgärd 10 ”Miljö- och klimatvänligt jordbruk”, avseende vilken Agro – eko inte fick någon informationsskrivelse.
- 23 Den 21 februari 2020 ingav Agro – eko en ansökan till Direktör om utbetalning av stöd avseende åtgärd 10 ”Miljö- och klimatvänligt jordbruk”, vilken avses i punkt 20 i förevarande dom. Inte heller denna begäran om betalning besvarades.
- 24 Agro – eko ansåg att den omständigheten att Direktör inte hade prövat ansökan om stöd inom den lagstadgade fristen utgjorde ett beslut om tyst avslag och överklagade därför detta beslut till den hänskjutande domstolen.

Tolkningsfrågorna

- 25 I de två mål som anhängiggjorts vid den här den nationella domstolen ställts inför frågan huruvida den omständigheten att stödet i fråga inte har betalats ut inom den frist som föreskrivs i artikel 75.1 i förordning nr 1306/2013 ska anses utgöra ett tyst avslag på de stödansökningar som avses i punkterna 14 och 20 i förevarande dom.

- 26 Den hänskjutande domstolen har i detta avseende angett att praxis från Varhoven administrativen sad (Högsta förvaltningsdomstolen, Bulgarien) avseende denna fråga är motsägelsefull, och påpekat att EU-domstolen aldrig har uttalat sig om tolkningen av artikel 75 i förordning nr 1306/2013.
- 27 Mot denna bakgrund beslutade Administrativen sad Veliko Tarnovo (Förvaltningsdomstolen i Veliko Tarnovo) att vilandeförklara de båda nationella målen och ställa följande frågor till EU-domstolen:
- ”1) Innebär begreppet utbetalning som används i artikel 75.1 i [förordning nr 1306/2013] att ett förfarande som inletts till följd av ett stödanspråk avslutas?
- 2) Ska det faktiska mottagandet av det stödbelopp som en jordbrukare sökt likställas med ett positivt beslut från det utbetalande organet på ansökan om aktivering av stödrättigheter, och ska den omständigheten att inga stödbelopp mottagits i samband med att ett offentligt meddelande om de utbetalningar som verkställts med avseende på de berörda åtgärderna publiceras likställas med ett avslag på ansökan om stödrättigheter om personen inte informerades om att förfarandet fortsätter och att nya kontroller ska genomföras?
- 3) Innebär fristen enligt artikel 75.1 i [förordning nr 1306/2013] en skyldighet för medlemsstaterna att slutföra kontrollen av villkoren för stödberättigande innan denna frist löper ut, och är det endast i undantagsfall möjligt att fortsätta denna kontroll?
- 4) Utgör en underlåtelse att iaktta fristen enligt artikel 75.1 i [förordning nr 1306/2013] ett tyst beslut om avslag på ansökan om utbetalning om jordbrukaren inte informerades om att kompletterande kontroller kommer att genomföras och [dessa kontroller] inte har dokumenterats skriftligen?”

Prövning av tolkningsfrågorna

- 28 Den hänskjutande domstolen har ställt sina frågor, som ska prövas tillsammans, för att få klarhet i huruvida artikel 75.1 i förordning nr 1306/2013 ska tolkas så, att den omständigheten att det utbetalande organet i en medlemsstat inte har betalat ut ett stöd som en jordbrukare har ansökt om inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitikens före utgången av den frist som anges i denna bestämmelse ska anses utgöra ett tyst avslag på den ifrågavarande stödansökan.
- 29 Den hänskjutande domstolen har också frågat EU-domstolen om huruvida svaret på denna fråga påverkas av om de behöriga nationella myndigheterna, för det fall kontroller eller ytterligare kontroller utförs efter utgången av denna frist, har eller inte har underrättat den sökande.
- 30 Enligt domstolens fasta praxis ska vid tolkningen av en unionsbestämmelse inte bara lydelsen beaktas, utan också sammanhanget och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som bestämmelsen ingår i (dom av den 26 februari 2019, Rimšēvičs och ECB/Lettland, C-202/18 och C-238/18, EU:C:2019:139, punkt 45 och där angiven rättspraxis).
- 31 Artikel 75.1 i förordning nr 1306/2013 ingår i kapitel II i avdelning V i förordningen, som har rubriken ”kontrollsystem och sanktioner”. Enligt denna bestämmelse ska utbetalningarna enligt de stödordningar och stödåtgärder som avses i artikel 67.2 i förordning nr 1306/2013 göras under

perioden från och med den 1 december till och med den 30 juni påföljande kalenderår. I artikel 40 i nämnda förordning föreskrivs att alla utbetalningar som görs efter denna period inte är berättigade till unionsfinansiering.

- 32 En ren tystnad från en institution, ett unionsorgan eller en nationell myndighet som tillämpar unionsrätten kan i princip inte utgöra ett underförstått avslag, utom när detta uttryckligen föreskrivs i en gemenskapsrättslig bestämmelse (se, för ett liknande resonemang, dom av den 9 december 2004, Kommissionen/Greencore, C-123/03 P, EU:C:2004:783, punkt 45).
- 33 I det aktuella fallet ska det först och främst avgöras huruvida den relevanta unionslagstiftningen innehåller en uttrycklig bestämmelse om att det föreligger ett tyst beslut om avslag när denna tidsfrist har löpt ut och betalning inte har skett. Domstolen konstaterar att så inte är fallet. Varken förordning nr 1306/2013 eller någon annan relevant rättsakt innehåller nämligen någon uttrycklig föreskrift om en sådan följd.
- 34 Även om artiklarna 40 och 75 i förordning nr 1306/2013, lästa mot bakgrund av skäl 27 i denna förordning, syftar till att säkerställa att jordbrukarna erhåller ekonomiskt gemenskapsstöd i tid för att de ska kunna använda det på ett effektivt sätt, och till att undvika att årsplaneringen av unionsbudgeten äventyras, framgår det av förordningens allmänna systematik att utbetalning av stöd under vissa omständigheter kan ske efter utgången av den frist som anges i nämnda artikel 75.1.
- 35 För det första och i syfte att skydda unionens ekonomiska intressen, i enlighet med artikel 58 i samma förordning, preciseras det i artikel 75.2 i förordning nr 1306/2013 att inga utbetalningar enligt artikel 75.1 ska göras förrän medlemsstaterna har avslutat kontrollerna av om stöd villkoren uppfylls i enlighet med artikel 74 i denna förordning och med de allmänna principer som anges i artikel 24 i genomförandeförordning nr 809/2014. I nämnda artikel 75.2 fastställs emellertid inte någon frist inom vilken denna kontroll ska genomföras, vilket således tyder på att denna kontroll skulle kunna genomföras efter den sista betalningsdag som föreskrivs i artikel 75.1 och följaktligen slutföras av de behöriga nationella myndigheterna efter den 30 juni kalenderåret, efter det att stödansökan lämnades in. Frågan huruvida den berörda jordbrukaren har eller inte har informerats om att kontroller eller ytterligare kontroller har utförts efter utgången av den frist som anges i sistnämnda bestämmelse saknar i detta avseende betydelse. Det är nämligen upp till medlemsstaterna att bestämma hur jordbrukarna ska informeras om hur deras ansökningar behandlas, och i artikel 25 i genomförandeförordning nr 809/2014 föreskrivs dessutom en möjlighet att utföra oanmälda kontroller på plats.
- 36 För det andra föreskrivs uttryckligen i artikel 40 första stycket i förordning nr 1306/2013 en möjlighet att i vissa fall och på de villkor och inom de gränser som fastställs med beaktande av proportionalitetsprincipen, göra undantag från regeln att utbetalningar som görs före tidigast möjliga betalningsdatum och efter sista möjliga betalningsdatum ej är berättigade till unionsfinansiering. På grundval av denna bestämmelse föreskrivs i artiklarna 5 och 5a i delegerad förordning nr 907/2014 att utbetalningar som ett utbetalande organ gör för sent, på vissa villkor och i vissa proportioner, ger rätt till unionsstöd, varvid detta undantag, såsom framgår av skäl 4 i förordningen, motiveras med att sådana sena utbetalningar bland annat kan bero på att medlemsstaterna utfört ytterligare kontroller på grund av tvistiga anspråk.
- 37 Det framgår således av en bokstavlig och en kontextuell tolkning av artikel 75 i förordning nr 1306/2013 att även om det i denna bestämmelse fastställs en princip om att utbetalning av stöd till stödmottagarna och kontrollen av villkoren för detta stöd före denna utbetalning, i regel

ska ske inom den frist som anges i artikel 75.1, kan det emellertid inte uteslutas att denna kontroll, vid enstaka tillfällen och med iakttagande av principerna om god förvaltning och om skyndsamhet, kan genomföras efter det att denna frist har löpt ut och att nämnda utbetalning, vilken således endast kan genomföras efter det att kontrollen har avslutats, görs efter den 30 juni det kalenderår som följer på inlämnandet av ansökan om stödet i fråga.

- 38 Den frist som fastställs i nämnda artikel 75.1 är således inte av absolut karaktär, utan endast vägledande. Under dessa förhållanden ska inte den omständigheten att ett stöd inte har betalats ut inom denna frist anses utgöra ett tyst avslag på den aktuella stödansökan.
- 39 Denna bokstavliga och kontextuella tolkning av artikel 75 i förordning nr 1306/2013 stöds slutligen fullt ut av en teleologisk tolkning av denna bestämmelse. Att jämställa en utebliven utbetalning av stöd inom den frist som anges i artikel 75.1 med ett tyst avslag på stödansökan låter sig nämligen svårligen förenas med unionens och jordbrukarnas intressen inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken. För det första, när det gäller unionen, skulle ett sådant likställande kunna få de utbetalande organen i medlemsstaterna att skynda på de kontroller som det ankommer på dem att utföra i enlighet med artikel 74 i förordningen, eller att inte genomföra dessa, vilket skulle kunna strida mot målet att skydda unionens ekonomiska intressen, ett mål som eftersträvas i artikel 58 i förordningen. För det andra, när det gäller de stödmottagande jordbrukarna, skulle ett sådant likställande innebära att dessa berövades varje möjlighet att utan att behöva väcka talan därom erhålla en utbetalning efter utgången av nämnda frist, och detta trots att det utbetalande organet avsåg att genomföra denna utbetalning.
- 40 Mot bakgrund av det ovanstående ska de ställda frågorna besvaras enligt följande. Artikel 75.1 i förordning nr 1306/2013 ska tolkas på så sätt att den omständigheten att ett utbetalande organ i en medlemsstat inte har betalat ut ett stöd, som en jordbrukare har ansökt om, före utgången av den frist som anges i denna bestämmelse ska inte anses utgöra ett tyst avslag på den aktuella stödansökan, och detta oberoende av huruvida den berörda jordbrukaren har eller inte har informerats om eventuella ytterligare kontroller som skulle motiverar ett sådant överskridande av fristen.

Rättegångskostnader

- 41 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (nionde avdelningen) följande:

Artikel 75.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 av den 17 december 2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008, i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2017/2393 av den 13 december 2017, ska tolkas på så sätt att den omständigheten att ett utbetalande organ i en medlemsstat inte har betalat ut ett stöd, som en jordbrukare har ansökt om, före utgången av den frist som anges i denna bestämmelse ska inte anses utgöra ett tyst avslag på den aktuella stödansökan, och detta oberoende av huruvida den berörda jordbrukaren

har eller inte har informerats om eventuella ytterligare kontroller som skulle motiverar ett sådant överskridande av fristen.

Underskrifter